

УДК 351.08:172.4

**ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА ЦІННІСТЬ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
INTEGRITY AS A FUNDAMENTAL VALUE OF CIVIL SERVICE**

Степанюк Ксенія,
Здобувачка вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
Stepanyuk Ksenia,
Higher education student, specialty 073 Management
Mykolaiv National Agrarian University
Mykolaiv, Ukraine

Наразі доброчесність стає все більше і більше значущою для громадян України. Її значення набуло важливості через прагнення України до євроінтеграції, де доброчесність вважається основоположною цінністю. Наслідки повномасштабного вторгнення також підкреслюють важливість доброчесності, адже в умовах воєнного стану кожен ресурс має велике значення, а також це призвело до об'єднання людей та готовності допомагати один одному, що спричинило формування високих моральних цінностей, адже щоб побороти зовнішнього ворога потрібно спочатку навести лад усередині держави. Доброчесність слугує поштовхом до чесності, справедливості, ефективної праці та розвитку у всіх його формах. В контексті державної служби, доброчесність означає формування довіри у громадян до державних інститутів та забезпечення ефективного виконання прийнятих рішень. Доброчесність значно впливає на прийняття рішень та виконання обов'язків державними службовцями. Це дозволяє підвищувати соціальну справедливість у суспільстві та сприяє розвитку держави. Державні службовці повинні підвищувати кваліфікацію своєї праці та дотримуватися принципу справедливості, чітких стандартів та цілей у виконанні своїх зобов'язань.

Доброчесність являє собою моральну якість людини, яка має високі етичні принципи, приймає справедливі та зважені рішення, та прагне діяти не задля власної вигоди, а задля розвитку суспільства та особистого

самовдосконалення. Найважливішими складовими доброчесності є чесність та прозорість, що передбачає відкрито діяти в ім'я правди без прихованих мотивів. Відповідно до Закону України «Про державну службу», доброчесність визначається як спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень. Згідно з статтею 4 цього Закону, принципами державної служби є дотримання верховенства права, законності, професіоналізму, патріотизму, доброчесності, ефективності, політичної неупередженості, прозорості, стабільності та забезпечення рівного доступу до державної служби. [1].

Проте, доброчесність не може бути повсюду, вона стикається з численними викликами та проблемами. Найважливішим фактором, який руйнує доброчесне суспільство є корупція. Вона підриває доброчесність у державній службі і спокушає задовольнити в першу чергу свої інтереси, а не інтереси більшості. Крім того, корупція знижує ефективність праці, або показує, що така праця може бути здійснена лише за корумпованих дій. Як наслідок, держава втрачає потрібні ресурси для підвищення рівня життя, а також позитивний імідж серед інших держав світу. Також на доброчесність впливають і соціальні та економічні фактори.

Щоб не дозволяти корумпованим та недобросовісним державним службовцям просуватися вперед, потрібно контролювати їхні дії та вживати певні заходи покарання. Через це було створено різні механізми контролю та підзвітності.

На сьогоднішній день застосовують такі механізми:

- подача декларацій із зазначенням майна, доходів, витрат та зобов'язань фінансового характеру;
- заборона отримувати подарунки від своїх підлеглих;
- обмеження щодо суміщення та сумісництва;

- публічні службовці мають знати, що таке конфлікт інтересів, як запобігти його виникненню або врегулювати. [2].

Задля підвищення доброчесності використовують освіту та навчання з етики для державних службовців. Вищою школою публічного управління у партнерстві з Національним агентством з питань запобігання корупції у 2023 році розроблено програму «Роль керівника у побудові доброчесного середовища організації» для державних службовців, які займають посади категорії «А» в рамках реалізації Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки. За результатами навчання підвищено кваліфікацію – 67 державних службовців вищого корпусу державної служби за 2023 та 2024 рік. [3]

Таким чином, доброчесність є важливою складовою для підтримки стабільності та загального розвитку держави. Вона сприяє формуванню довіри громадян до державних інститутів та влади. Високий рівень доброчесності та певні заходи покарання корумпованих держслужбовців зменшують рівень корупції, адже корупційні практики підривають імідж країни та уповільнюють її економічний розвиток. Крім того, доброчесність сприяє рівному та справедливому ставленню до всіх верств населення держави, забезпечуючи їм однаковий доступ до ресурсів і можливостей. Високий рівень доброчесності мотивує громадян діяти чесно та прозоро, а також надихає на активну участь в суспільних процесах.

Список використаних джерел:

1. Офіційний портал Верховної Ради України. Закон України «Про державну службу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3723-12,4050-17,889-19>
2. Доброчесність як невід’ємна складова ефективної державної служби та запобіжник корупції. URL: <https://dpss-ks.gov.ua/novini/%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D1%8F%D0%BA->

[%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2](https://hs.gov.ua/pidvishhennya-dobrochesnosti-derzhavnih-sluzhbovcziv-ukrayini/)

3. Підвищення доброчесності державних службовців України. URL: <https://hs.gov.ua/pidvishhennya-dobrochesnosti-derzhavnih-sluzhbovcziv-ukrayini/>

УДК 343.352:316.4

КОРУПЦІЯ ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ: ПРИРОДА, ФОРМИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Шаповалова Вікторія Андріївна,
здобувачка вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет

У сучасному світі проблеми політичної, соціальної та економічної природи стають пріоритетними. З-поміж яких особливе місце посідає явище корупції, яке має комплексний характер і здатне глибоко вкорінюватися в життя громадян та суттєво впливати на функціонування державних інститутів. Корупція спричиняє низку негативних наслідків, які охоплюють різні сфери суспільного життя: вона знижує результативність державного управління, порушує встановлені правові норми, обмежує темпи економічного розвитку та зменшує довіру населення до державних структур. З огляду на широкий спектр соціальних, політичних та економічних проблем, викликаних корупційними практиками, дослідження цього явища є надзвичайно важливим, не лише для розуміння механізму виникнення, але й для створення системи заходів, спрямованих на протидію корупційним проявам.

Корупція- зловживання посадовими повноваженнями з метою отримання особистої вигоди чи вигоди на користь інших осіб, а також пропозиція або фактичне надання такої вигоди з метою спонукання когось до порушення закону [1]. Природа цього явища проявляється у здатності впливати на поведінку людей, створювати несправедливі переваги окремим